

(Wypełnia kandydat przed
rozpoczęciem pracy)

--	--	--	--

KOD KANDYDATA

ARKUSZ EGZAMINACYJNY Z CHEMII

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 12 stron. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Rozwiązania i odpowiedzi należy zapisać czytelnie w miejscu na to przeznaczonym przy każdym zadaniu.
3. W rozwiązaniach zadań rachunkowych przedstaw tok rozumowania prowadzący do ostatecznego wyniku oraz pamiętaj o jednostkach.
4. Nie używaj korektora.
5. Błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
6. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
7. Możesz korzystać z karty wybranych tablic chemicznych oraz kalkulatora.

Życzymy powodzenia!

**EGZAMIN
WSTĘPNY
NA
AKADEMIĘ
MEDYCZNĄ**

ROK 2005

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie **60 pkt**, co równa się
100 pkt przeliczeniowym do
celów rekrutacji

(Wypełnia kandydat przed rozpoczęciem pracy)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL KANDYDATA

Zadanie 1. (2 pkt)

Zapisz pełną konfigurację elektronową atomu chromu i atomu cynku w stanie podstawowym.

chrom .....

cynk .....

Zadanie 2. (2 pkt)

Określ stopień utlenienia tlenu w związkach:

	BaO ₂	OF ₂	Al ₂ O ₃
stopień utlenienia tlenu			

Zadanie 3. (3 pkt)

Uzupełnij poniższą tabelę, wpisując liczbę wiązań typu σ i typu π oraz liczbę wolnych par elektronowych w cząsteczkach podanych substancji.

Substancje	Liczba wiązań		Liczba wolnych par elektronowych
	typu σ	typu π	
CH ₃ -CH=CH ₂			
CH ₃ -CH ₂ -OH			
O=C=O			

Informacja do zadania 4. i 5.

¹³¹₅₃I ulega przemianie β^- z okresem połowicznego rozpadu $\tau_{1/2} = 8$ dni. Do tarczycy pacjenta wprowadzono 4 μ mole ¹³¹₅₃I.

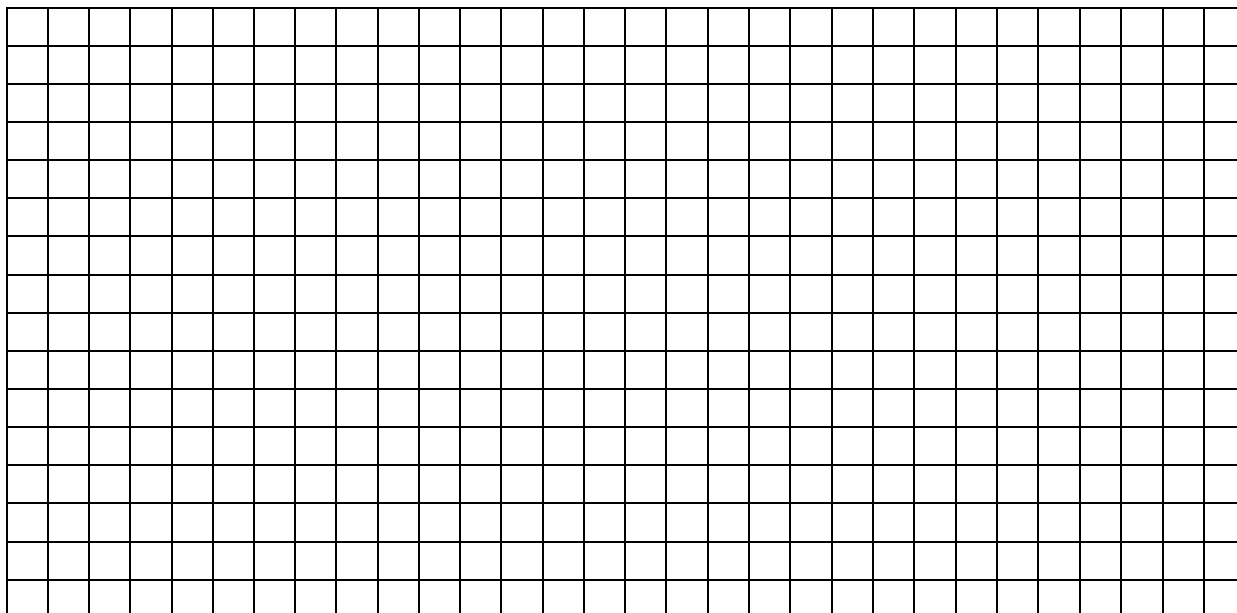
Zadanie 4. (1 pkt)

Zapisz równanie rozkładu ¹³¹₅₃I.

Równanie: .....

Zadanie 5. (3 pkt)

Narysuj wykres obrazujący zmiany ilości $^{131}_{53}\text{I}$ w tarczycy w ciągu 32 dni od jego wprowadzenia. Odczytaj, ile $^{131}_{53}\text{I}$ pozostanie w tarczycy po upływie 12 dni.

Ilość jodu po upływie 12 dni .....

Zadanie 6. (3 pkt)

Dobierz współczynniki stechiometryczne reakcji:

Zastosuj metodę bilansu elektronowego. Wskaż utleniacz i reduktor.

Bilans elektronowy: .....

.....
 .....
 .....
 .....

Utleniacz: ..... Reduktor: .....

☐ Informacja do zadania 7., 8. i 9.

W tabeli przedstawiono wartości stałych dysocjacji roztworów wodnych wybranych kwasów w temperaturze 298K:

Nazwa kwasu	Stała dysocjacji K_a
kwas fluorowodorowy	$6,3 \cdot 10^{-4}$
kwas azotowy(III)	$2,0 \cdot 10^{-4}$
kwas benzoowy	$6,3 \cdot 10^{-5}$
kwas octowy	$1,8 \cdot 10^{-5}$
kwas mrówkowy	$1,8 \cdot 10^{-4}$

Związek stałej dysocjacji K_a i stopnia dysocjacji określa zależność

$$K_a = \alpha^2 \cdot c, \text{ jeśli } \frac{c}{K} \geq 400.$$

Zadanie 7. (1 pkt)

Uwzględniając dane z powyższej tabeli uszereguj kwasy, zapisując ich nazwy w kolejności od najsłabszego do najmocniejszego.

.....

.....

Zadanie 8. (2 pkt)

Na podstawie odpowiednich obliczeń wskaż kwas, który w roztworze o stężeniu $0,3 \text{ mol/dm}^3$ ma stopień dysocjacji $\alpha = 2,58\%$.

.....

.....

.....

Zadanie 9. (2 pkt)

Na podstawie podanych wyżej informacji oblicz stężenie jonów wodorowych w roztworze kwasu octowego o stężeniu $0,01 \text{ mol/dm}^3$.

.....

.....

.....

Zadanie 10. (4 pkt)

Do 10 cm³ roztworu ZnCl₂ o stężeniu 0,15 mol/dm³ dodawano porcjami 20 cm³ roztworu KOH o stężeniu 0,5 mola/dm³.

- a) Opisz obserwacje, jakich dokonano w trakcie i po zakończeniu dodawania zasady.
b) Napisz, w formie jonowej skróconej, równania zachodzących reakcji.

a) Obserwacje:

.....
.....
.....
.....

b) Równania reakcji w formie jonowej skróconej:

.....
.....

Zadanie 11. (3 pkt)

Do dwóch probówek (I i II), w których znajdował się wodny roztwór siarczanu(VI) miedzi(II) włożono: do probówki I drucik żelazny, a do probówki II drucik srebrny.

Opisz obserwacje w każdej z probówek i napisz, w formie cząsteczkowej, równanie(-a) zachodzącej(-ych) reakcji.

Obserwacja w probówce I: .....

.....
.....

Obserwacja w probówce II: .....

.....
.....

Równanie(-a) reakcji : .....

.....

Zadanie 12. (4 pkt)

31,6 gramów manganianu(VII) potasu poddano rozkładowi termicznemu. Otrzymano dwa produkty stałe (sól i tlenek) oraz tlen.

Zapisz równanie przebiegającej reakcji, a następnie oblicz, ile dm³ tlenu odmierzonego w warunkach normalnych wydzielilo się, jeżeli wydajność tej reakcji wynosiła 90%.

Równanie reakcji .....

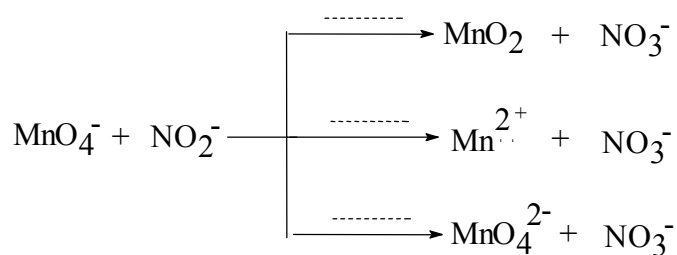
Obliczenia:

Odpowiedź .....

Zadanie 13. (1 pkt)

Poniżej zapísano schemat reakcji jakim ulega jon MnO_4^- .

Podaj, w jakim środowisku zachodzą te reakcje, wpisując w puste pola odpowiednio: H^+ , OH^- , H_2O .

Zadanie 14. (2 pkt)

Przeprowadzono elektrolizę wodnego roztworu siarczanu(VI) miedzi(II).

Zapisz równania reakcji elektrodowych zachodzących podczas elektrolizy.

proces katodowy: .....

proces anodowy: .....

Zadanie 15. (2 pkt)

Reakcja $2A + B \rightleftharpoons C$ przebiega w fazie gazowej. Szybkość reakcji powstawania produktu C opisuje równanie kinetyczne $v = k[A]^2[B]$.

Oblicz i podaj, jak zmieni się szybkość reakcji, jeśli stężenie obu substratów zmniejszy się dwukrotnie.

Obliczenia:

Odpowiedź:.....

Zadanie 16. (4 pkt)

Dwa węglowodory „X” i „Y” o wzorze sumarycznym C_4H_8 różnią się budową. W cząsteczce węglowodoru „X” występuje jedno wiązanie π , a w cząsteczce węglowodoru „Y” występują wyłącznie wiązania σ .

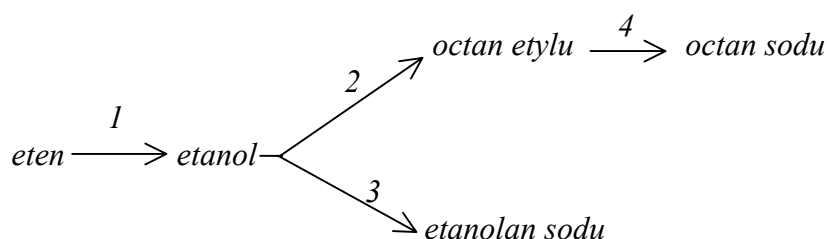
Narysuj wzory półstrukturalne (grupowe) węglowodorów „X” i „Y” i podaj ich nazwy systematyczne.

Podaj, do jakiego szeregu homologicznego należy węglowódor X, a do jakiego Y.

	Węglowódor X	Węglowódor Y
Wzór półstrukturalny (grupowy)		
Nazwa systematyczna		
Nazwa szeregu homologicznego		

Zadanie 17. (3 pkt)

Eten ulega przemianom chemicznym opisanym poniższym schematem:

Napisz, posługując się wzorami półstrukturalnymi (grupowymi) związków organicznych, równania reakcji 1-4.

Równanie 1. ....

Równanie 2. ....

Równanie 3. ....

Równanie 4. ....

Zadanie 18. (2 pkt)

W tabeli podano temperatury wrzenia związków organicznych o takiej samej liczbie atomów węgla.

Nazwa związków organicznych	Temperatura wrzenia
etan	-89°C
etanol	78°C
kwas etanowy	118°C

Na podstawie danych zawartych w tabeli uzupełnij poniższe zdania, wpisując odpowiednie słowa z nawiasu:

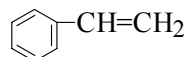
a) Zdolność do tworzenia wiązań wodorowych wzrasta w kolejności (kwas karboksylowy, alkan, alkohol).....

b) Temperatura wrzenia związków o takiej samej liczbie atomów węgla w cząsteczkach ..... (wzrasta, maleje) ze wzrostem ich zdolności do tworzenia wiązań wodorowych.

Zadanie 19. (2 pkt)

W wyniku polimeryzacji węglowodoru o wzorze:

otrzymuje się tzw. polistyren – związek o szerokim zastosowaniu.

Narysuj fragment łańcucha polistyrenu zbudowany z trzech monomerów.

Podaj jedno praktyczne zastosowanie polistyrenu.

fragment łańcucha .....

zastosowanie .....

Zadanie 20. (4 pkt)

Zaprojektuj doświadczenie, za pomocą którego można odróżnić następujące dwa ciekłe węglowodory: n-heksan i benzen. W tym celu:

a) wybierz odczynniki spośród:

wodny roztwór manganianu(VII) potasu, amoniakalny roztwór tlenku srebra, zawiesina wodorotlenku miedzi(II), woda bromowa, bromek żelaza(III),

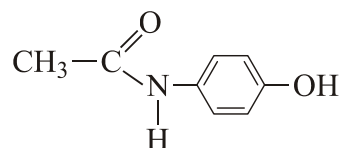
b) zapisz obserwacje dla n-heksanu i benzenu,

c) stosując wzory półstrukturalne (grupowe) związków organicznych zapisz równania zachodzących reakcji lub zaznacz, że reakcja nie zachodzi.

	n-heksan	benzen
Odczynniki		
Obserwacje		
Równanie reakcji		

Zadanie 21. (1 pkt)

Paracetamol o wzorze:

to składnik wielu leków, stosowany m.in. jako środek przeciwbólowy.

Wpisz w pola tabeli barwy, jakie przyjmą roztwory po reakcji paracetamolu z roztworem FeCl_3 i roztworem stężonego HNO_3 .

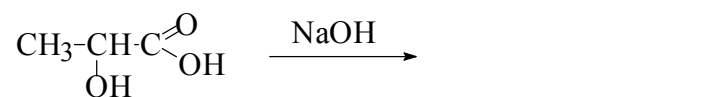
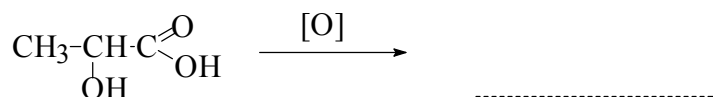
	Roztwór paracetamolu + FeCl_3	Roztwór paracetamolu + HNO_3
Obserwacje		

Zadanie 22. (2 pkt)

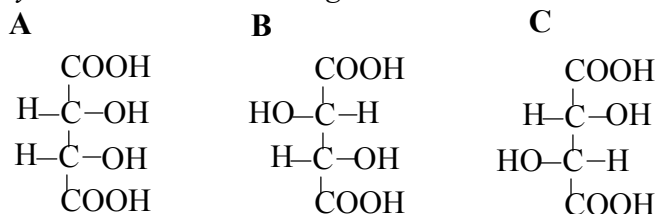
Kwas mlekowy (kwas 2-hydroksypropanowy) wykazuje właściwości typowe dla kwasów karboksylowych oraz alkoholi.

Zapisz wzory produktów:

a) reakcji utlenienia słabym utleniaczem,

b) reakcji z wodnym roztworem NaOH .**Zadanie 23. (4 pkt)**

Poniżej podano struktury A, B, C kwasu winowego.

Wskaż struktury (strukturę) przedstawiające:

a) parę enancjomerów .....

b) parę diastereoizomerów.....

c) należąca do szeregu konfiguracyjnego D .....

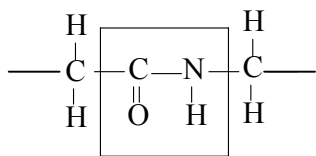
d) nie wykazującą czynności optycznej .....

Zadanie 24. (2 pkt)

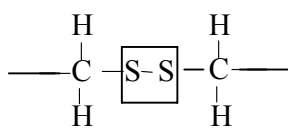
Informacji o budowie białek dostarcza charakterystyka ich struktur (od pierwszorzędowej do czwartorzędowej).

Podaj nazwy wiązań utrzymujących strukturę białek:

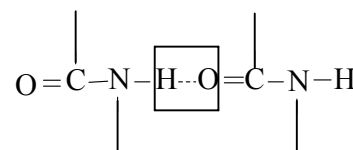
a)

b)

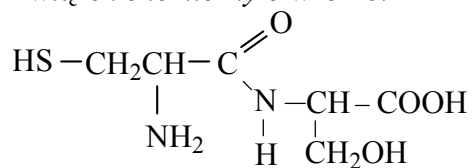

c)

Zadanie 25. (1 pkt)

Związek chemiczny o wzorze:

jest dipeptydem.

Napisz wzory półstrukturalne (grupowe) aminokwasów, które powstają w wyniku hydrolizy tego dipeptydu.

Wzory:

BRUDNOPIS